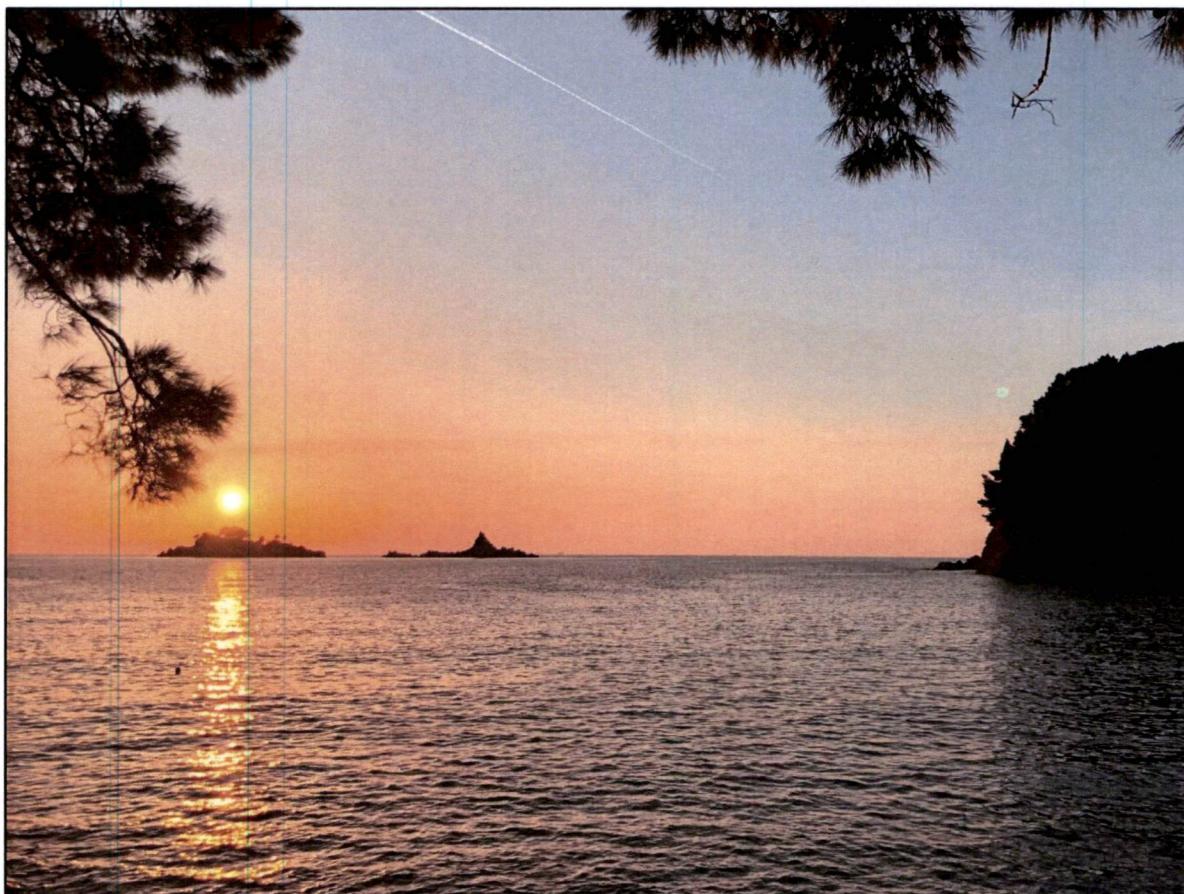

GODIŠNJI PROGRAM UPRAVLJANJA PARKOM PRIRODE „KATIĆ“ za 2024. godinu

Budva, novembar 2023. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	5
1.1 Osnove Godišnjeg programa upravljanja za Park prirode „Katič“ za 2024. godinu	5
1.2 Upravljač zaštićenim područjem Park prirode Katič.....	6
2. PLANIRANE AKTIVNOSTI	14
2.1. Ciljevi i aktivnosti upravljanja zaštićenim područjem.....	14
2.2. Prikaz aktivnosti istraživanja i monitoringa	26
2.3. Razvojni projekti	26
3. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI UPRAVLJANJA I MJERA ZAŠTITE I IZVORI OBEZBJEĐIVANJA SREDSTAVA	28
3.1 Finansiranje Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore	28
3.2 Procjena finansijskih sredstva za upravljanje Parkom prirode Katič	29
4. SMJERNICE ZA SPROVOĐENJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI.....	32
5. LITERATURA	35

NOSILAC IZRADE PLANA UPRAVLJANJA

Javno preduzeće za upravljanja morskim dobrom Crne Gore

Ulica Popa Jola Zeca bb

85310 Budva, Crna Gora

www.morskodobro.me

PRIPREMIO RADNI TIM JAVNOG PREDUZEĆA ZA UPRAVLJANJA MORSKIM DOBROM CRNE GORE:

Obrađivači godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem:

Ime i prezime	Radno mjesto ili funkcija	Organizaciona jedinica upravljača ili drugi subjekt
Aleksandra Ivanović	Saradnik za zaštitu prirode	Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra
Dijana Došljak	Rukovodilac službe	Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra
Nemanja Malovrazić	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra
Milica Marković	Šef knjigovodstva	Ekonomsko-finansijska služba

---

Autor naslovne fotografije: Nemanja Malovrazić

Napomena:

Godišnji program upravljanja Parka prirode „Katič“ izrađen je uz podršku GEF projekta „Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integrисану заштиту morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore“.

ZNAČENJE SKRAĆENICA

AZZS – Agencija za zaštitu životne sredine
DZR – Direktorat za ribarstvo
EI – Ekološka inspekcija
FBT- Fakultet za biznis i turizam, Budva
IBM – Institut za biologiju mora
JPMDCG – Javno preduzeće za upravljanja morskim dobrom Crne Gore
JPNPCG – Javno preduzeće nacionalni parkovi Crne Gore
JUOŠ – Javne ustanove osnovne škole
JUSŠ – Javne ustanove srednje škole
K – Konsultant
KPBD – Komunalno preduzeće Budva
KPBR – Komunalno preduzeće Bar
LK – Lučka kapetanija
LS – Lokalno stanovništvo
MTEORRS – Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
MSP – Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
MPŠV – Ministarstvo, poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
MPNI – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
MF – Međunarodni fondovi
NMP – Nacionalni i međunarodni preduzetnici
NTO – Nacionalna turistička organizacija
NVO – Nevladine organizacije
OPBD – Opština Budva
OPBR – Opština Bar
P – Preduzetnici
PF – Profesionalni fotograf
PS – Privatni sektor
R – Ribari
RI – Ribarska inspekcija
RK – Ronilački klubovi
TOBD – Turistička organizacija Budva
TOBR – Turistička organizacija Bar
UCG – Univerzitet Crne Gore
UIP – Uprava za inspekcijske poslove
UP – Uprava policije
UPSUL – Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama
UZZKD – Uprava za zaštitu kulturnih dobara
ZK – Zakupci kupališta
VCG – Vlada Crne Gore

REČNIK POJMOVA:

- **Aktivnosti upravljanja** su poslovi ili zadaci koje je potrebno sprovesti u svrhu ostvarenja ciljeva upravljanja.
- **Ciljevi upravljanja** daju jasan opis stanja koje se želi postići, kroz duži period, a minimalno za vrijeme trajanja plana upravljanja. Ciljevi upravljanja dijele se na dugoročne i specifične.
- **Indikatori** su podaci i informacije kojima se prati ostvarenje specifičnih ciljeva upravljanja i/ili sprovođenje aktivnosti plana čime doprinose praćenju efikasnosti upravljanja. Indikatori ukazuju na potrebu za promjenom smjera, odnosno prilagođavanju upravljanja.

1. UVOD

1.1 Osnove Godišnjeg programa upravljanja za Park prirode „Katič“ za 2024. godinu

U skladu sa odredbama iz člana 34 stav 5 Zakona o zaštiti prirode (Sl. list CG, broj 54/16 i 18/19) Vlada Crne Gore donijela je **Odluku o proglašenju zaštićenog područja Park prirode Katič** (Sl. list CG, broj 113/21), kojim je proglašila zaštićeno obalno i morsko područje koje obuhvata dio morske obale koju dijele opštine Budva i Bar i zahvata obalni i morski prostor od rta Skočiđevojka do rta Štrbina.

U skladu sa odredbama Zakonom o zaštiti prirode (Sl. list CG, 054/16 i 018/19), donošenju predmetne Odluke predhodila je izrada **Studije zaštite** koju je pripremila Agencija za zaštitu životne sredine u saradnji s Institutom za biologiju mora i drugim ekspertima, a u okviru GEF projekta „Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integriranu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore“. Studijom su, između ostalog, utvrđene vrijednosti ovog područja, predložene granice, kategorija i režimi zaštite upravljanja budućeg zaštićenog područja.

Odlukom o proglašenju zaštićenog područja Park prirode Katič (Sl. list CG, broj 113/21) su definisani: kategorija zaštićenog područja, njegove granice na kopnu i moru, opis ciljnih vrijednosti, principi i mjere zaštite i održivog razvoja, zone zaštite sa dozvoljenim i nedozvoljenim aktivnostima. Članom 8 Odluke Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (JPMDCG), određeno je za upravljača ovim zaštićenim područjem, sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom o zaštiti prirode. Takođe, ovim članom predviđeno je da se očuvanje, unapređenje i održivo korišćenje prirodnih resursa Parka prirode Katič sprovode prema planu upravljanja koji sadrži elemente za upravljanje Parkom prirode propisane Zakonom o zaštiti prirode, i isti se sprovodi na osnovu godišnjeg programa upravljanja koji donosi upravljač.

Članom 58 Zakona o zaštiti prirode (Sl. list CG 54/16 i 18/19), definisano je da je plan upravljanja planski dokumenat kojim se planiraju mjere i aktivnosti zaštite i očuvanja zaštićenog prirodnog dobra i koji predstavlja plansku osnovu za upravljanje i korišćenje prirodnog dobra za ekološke, ekonomske i socijalne namjene. Plan upravljanja priprema upravljač, donosi se za period od pet godina, a sprovodi se na osnovu godišnjih programa upravljanja. Plan upravljanja za zaštićena područja i/ili područja ekološke mreže, u zoni morskog dobra donosi resorno Ministarstvo, a prije njegovog donošenja, mišljenje daje organ uprave. Godišnji program upravljanja izrađuje i donosi upravljač, uz saglasnost Ministarstva, koji se dostavlja do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu. Takođe, upravljač dostavlja Ministarstvu Izvještaj o realizaciji godišnjeg programa upravljanja do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Plan upravljanja predstavlja osnovni upravljački akt zaštićenog morskog područja, njegov *modus operandi*, kojim se na jasan, decidiran način postavljaju ciljevi, aktivnosti, smjernice i indikatori praćenja uspješnosti upravljanja predmetnim područjem.

Aktom tadašnjeg Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma broj 05-322/32-907/6 od 11.aprila 2023. godine donesen je **Plan upravljanja Parkom prirode“Katič“ za period 2023-2027.godine**, a koji je, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti prirode i Odluke o proglašenju zaštićenog područja Park prirode Katič, pripremilo Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

U cilju operacionalizacije mjera i aktivnosti predviđenih Planom upravljanja Parkom prirode Katič tokom 2024. godine, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom pripremilo je ovaj **Godišnji program** u kojem su identifikovane prioritetne aktivnosti koje će biti realizovane tokom 2024.godine, te za iste prepoznati indikatori, odgovorna lica u preduzeću, drugi saradnici u realizaciji, indikativna procjena potrebnih sredstava za sprovođenje, kao i izvori finansijskih sredstava.

1.2 Upravljač zaštićenim područjem Park prirode Katič

Prema članu 55 Zakona o zaštiti prirode (Sl. list CG 54/16 i 18/19) zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže upravlja upravljač koji ispunjava uslove u pogledu kadra, organizacione osposobljenosti za obavljanje poslova zaštite, unapređenja, promovisanja i održivog razvoja zaštićenog područja i područja ekološke mreže. Ispunjenošć ovih uslova utvrđuje nadležno Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave. Upravljač zaštićenog područja određuje se aktom o proglašavanju zaštićenog područja, a zaštićenim područjima, osim nacionalnih parkova, koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom.

U skladu sa članom 56 istog zakona, upravljač zaštićenog područja dužan je da: donese godišnji program upravljanja i akt o unutrašnjem redu; obezbijedi službu zaštite; donese finansijski plan zaštite i razvoja područja; donese godišnji plan razvoja i obuke kadrova; obezbijedi sprovođenje mjera zaštite prirode u skladu sa ciljevima zaštite, zonama i režimima zaštite; čuva, unapređuje i promoviše zaštićeno područje; obilježi zaštićeno područje; osigura nesmetano odvijanje prirodnih procesa i održivog korišćenja zaštićenog područja; prati stanje u zaštićenom području i dostavlja podatke organu uprave; dostavlja godišnji izvještaj Ministarstvu, odnosno nadležnom organu lokalne uprave o realizaciji plana upravljanja zaštićenim područjima, odnosno godišnjeg programa upravljanja, sprovedenim mjerama, finansijskim sredstvima utrošenim za sprovođenje mjera; obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i aktom o osnivanju.

Članom 57 ovoga zakona predviđeno je da se sredstva za rad upravljača obezbjeđuju iz: budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave u skladu sa godišnjim programom i planom upravljanja; naknada za korišćenje zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže; donacija i drugih izvora u skladu sa zakonom.

U skladu članom 2 Pravilnika o bližim uslovima koje mora da ispunjava Upravljač zaštićenog prirodnog dobra (Sl. list CG, 35/10) za upravljanje regionalnim i parkovima prirode upravljač mora da ispunjava sljedeće uslove u pogledu stručne i kadrovske osposobljenosti:

- da ima najmanje jedno zaposleno lice sa visokom stručnom spremom ili završenim specijalističkim studijama iz oblasti zaštite prirode (biološkog, šumarskog, poljoprivrednog, ekološkog ili geografskog smjera) sa radnim iskustvom u struci od najmanje tri godine;
- da ima organizovanu službu zaštite radi čuvanja zaštićenog prirodnog dobra sa jednim zaposlenim nadzornikom na 3, 000 ha zaštićenog prirodnog dobra koji mora da ima najmanje srednju stručnu spremu, jednu godinu radnog iskustva i da ispunjava druge uslove utvrđene aktom upravljača.

Članom 8 Odluke o proglašenju zaštićenog područja Park prirode Katič (Sl. list CG, 13/21) JPMDCG, određeno je za upravljača ovim zaštićenim područjem, sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom o zaštiti prirode. Takođe, ovim članom predviđeno je da se očuvanje, unapređenje i održivo korišćenje prirodnih resursa Parka prirode Katič sprovode prema planu upravljanja koji sadrži elemente za upravljanje propisane Zakonom o zaštiti rijeke i isti se sprovodi na osnovu Godišnjeg programa upravljanja koji donosi upravljač i dostavlja resornom Ministarstvu na saglasnost do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu.

Shodno navedenim zakonskim propisima, JPMDCG koristi sve raspoložive kapacitete i resurse kako bi se omogućilo kontinuirano praćenje stanja i zaštita Parka prirode Katič uz pružanje neophodne stručne pomoći organima uprave i resornom Ministarstvu u održavanju biodiverziteta i upravljanja prirodnim specifičnostima ovog područja.

Posebno je važno istaći da su nadležnosti i djelatnosti u zoni morskog dobra raspodijeljene na nekoliko uključenih državnih institucija. U cilju što boljeg upravljanja ovim prostorom, Skupština Crne Gore je donijela Prostorni plan posebne namjene za obalno područje 2018. godine – PPPNOP ("Sl. List CG", br. 56/18). Ukoliko je dozvoljeno korištenje morskog dobra, naknada za njegovo korištenje je prihod JPMDCG i koristi se za zaštitu, uređenje, unapređenje morskog dobra, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata. Takođe, JPMDCG, prema Statutu ima određene djelatnosti kao što su zaštita, uređivanje i unapređenje morskog dobra; upravljanje morskim dobrom; zaključivanje ugovora o korištenju morskog dobra; izgradnja i održavanje infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra; ugostiteljstvo i turizam; trgovina; uređenje plaža i obale mora; korištenje djelova morskog

dobra.

U obavljanju svojih djelatnosti Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrrom Crne Gore, raspolaže sa nekoliko službi čija je funkcija sprovođenje definisane misije, zadataka i ciljeva. Pri tome, obim djelovanja ovih službi, kao i odgovornosti svih pojedinačnih zaposlenih su definisane važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, donesenim na osnovu odredbi Statuta Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrrom Crne Gore.

Organizaciona struktura Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrrom, u skladu sa Drugim prečišćenim tekstom Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta broj 0203-4103/5-1 od 29.09.2023. godine, data je u Grafikonu 1 i Tabeli 1. Za obavljanje dijela poslova iz djelatnosti Javnog preduzeća, izvan sjedišta, organizovana su predstavnistva i to za opštine: Herceg Novi, Tivat, Kotor, Bar i Ulcinj kao i dvije kancelarije u opštini Budva, u Petrovcu i Jazu.

Grafikon 1.: Organizaciona struktura Javnog preduzeća za upravljanja morskim dobrrom Crne Gore
(Izvor: Autor prilagodio shodno Sistematziciji)

Tabela 1. Organizaciona struktura Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore

SLUŽBE I SEKTORI	Upravni odbor		
	Direktor		
	Pomoćnici direktora	Zamjenik direktora	Sekretar
Kabinet direktora	Koordinira u poslovima izrade razvojnih i godišnjih planova Javnog preduzeća, utvrđuje informacije, izvještaje, ekonomske i druge analize vezane za realizaciju razvojnih i godišnjih planova i programa morskog dobra, informacije i izvještaje za direktora, izrađuje komunikacionu strategiju preduzeća, uređuje i ažurira web stranicu Javnog preduzeća. Kabinet direktora priprema, obavlja i koordinira poslove iz domena rada Upravnog odbora. Kabinet direktora koordinira i obavlja poslove iz domena promocije, marketinga i odnosa sa javnošću, te ostvaruje saradnju sa institucijama i predstavnicima turističke privrede po pitanju uloge Javnog preduzeća za unapređenje, razvoj i promociju turističke ponude Crne Gore.		
Služba za opšte i pravne poslove	Obavlja poslove: obezbeđivanja opšte zakonitosti rada, izrade normativnih akata, pravno zastupanje, javne nabavke, informacioni sistem, kadrovske poslove, upravljanje ljudskim resursima, administrativno-tehničke poslove slobodnog pristupa informacijama, prijem, evidentiranje i čuvanje arhiviranih predmeta i druge opšte i pravne poslove Javnog preduzeća.		
Ekonomsko-finansijska služba	Organizuje, koordinira i obavlja finansijsko-računovodstvene i analitičko-planske poslove. Obavlja poslove vođenja knjiga i ostalih evidencija o stanju i kretanju imovine, poslove planiranja i pripreme Plana korišćenja sredstava, uspostavljanje i održavanje sistema evidencije u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima, utvrđuje rezultate poslovanja, izrađuje godišnje finansijske iskaze kao i izvještaje o poslovanju, uskladijuje stanje imovine i obaveza sa stvarnim stanjem koje se utvrđuje godišnjim popisom, zaključuje poslovne knjige po završetku poslovne godine i ostale administrativno-tehničke poslove.		
Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama	Organizuje, koordinira i obavlja poslove: pripreme i sprovođenja ustupanja djelova morskog dobra shodno zakonu, obezbeđivanja opšte zakonitosti u radu službe, pravno zastupanje, pripremanja i praćenja realizacije ugovora za ustupanje djelova morskog dobra, pripremanja predloga akata, informacija, izvještaja i analiza o korišćenju morskog dobra, koordinira i obavlja poslove iz oblasti upravljanja lukama od lokalnog značaja, upravljanje pristaništima, privezištima, pontama, mandraćima, plutajućim objektima za pristajanje, priprema i obavlja druge poslove iz oblasti pomorstva, pomorskog saobraćaja, i sportsko-rekreativnih aktivnosti na moru, te obavlja i druge administrativno-tehničke poslove.		
Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra	Obavlja poslove planiranja, uređenja i izgradnje morskog dobra, izrade urbanističko-tehničkih uslova, nadzora nad realizacijom investicionih aktivnosti, nad programom uređenja i korišćenja, nadzora nad realizacijom Plana javnih nabavki, prijavljivanja nepravilnosti nadležnim inspekcijskim organima, praćenja ažurnosti podataka katastra morskog dobra, kontrole morskog dobra i druge administrativno-tehničke poslove.		
Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra	Obavlja poslove iz oblasti organizacije i opremanja kupališta, zaštite životne sredine, praćenja kvaliteta morske vode za kupanje i obalnih procesa, vođenje baze podataka morskog dobra, upravljanje zaštićenim područjima, utvrđivanje pravila za širovodženje propisanog režima zaštite, sarađuje sa resorno nadležnim ministarstvom, koordinira međunarodnu saradnju iz oblasti integralnog upravljanja obalnim područjem i održivog razvoja, priprema i realizuje međunarodne projekte, obavlja poslove "focal point-a" za saradnju sa PAP/RAC centrom UNEP/MAPa, sarađuje sa NVO u realizaciji Programa "Plava zastavica" i ekoloških akcija, obavlja i druge administrativno-tehničke poslove.		
Služba za kontrolu morskog dobra	Vrši sve poslove u zakonskim okvirima kontrole morskog dobra: obavlja poslove praćenja i kontrole izvršavanja ugovorenih obaveza na teritoriji opštine, obavlja poslove kontrole morskog dobra uopšte, učestvuje u zajedničkim kontrolama morskog dobra, prati realizaciju ugovora o komunalnom održavanju, rasvjeti i hortikulturnom uređenju u zoni morskog dobra, redovno informiše Upravni odbor o stanju na terenu, priprema zapisnike o izvršenim kontrolama, vrši nadzor nad izvođenjem radova na održavanju u zoni morskog dobra, ostvaruje saradnju sa nadležnim inspekcijskim organima, koordinira aktivnosti na praćenju programa i projekata, obrađuje zahtjeve imovinsko pravne prirode, sprovodi aktivnosti u cilju uvođenja u posjed korisnika morskog dobra.		

Sektor za pomorski i priobalni prevoz	Ovaj sektor obuhvata regulisanje pomorskog saobraćaka a trajektnom prelazu Kamenari (Herceg Novi) – Lepetane (Tivat) i mogućih novih trajektnih pravaca, shodno odlukama Javnog preduzeća, redovno i investiciono održavanje ustupljenog dijela morskog dobra, izgradnja i uređenje morskog dora, ostvarivanje javne funkcije obavljanja djelatnosti trajektnog javnog prevoza i ostvarivanje prihoda po osnovu nakande za korišćenje ustupljenog morskog dobra.
--	--

Vezano za izradu ovog Godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem Parka prirode Katič, u donjim Tabelama 2. i 3. je dat spisak članova Upravnog odbora preduzeća kao i zaposlenih, koji su zaduženi za izradu i sprovođenje Planovima upravljanja, kao i konkretnih aktivnosti predviđenih ovim i narednim Godišnjim programima upravljanja, dok su u Tabeli 4 definisane potrebe za zapošljavanjem novih lica.

Tabela 2. Članovi Upravnog odbora preduzeća

Ime i prezime	Funkcija	Organizaciona jedinica
Blažo Rađenović	Predsjednik	Upravni odbor
Željko Bjelica	Član	Upravni odbor
Milijana Milojević	Članica	Upravni odbor
Andela Labović	Članica	Upravni odbor
Dejan Božović	Član	Upravni odbor
Maša Vukić	Članica	Upravni odbor
Srđan Radić	Član	Upravni odbor

Tabela 3. Predviđena radna mjesta i zaposleni kojima je u opisu posla izrada i sprovođenje Planova upravljanja i Godišnjih programa upravljanja

Naziv radnog mjeseta	Broj predviđ. radnih mjeseta	Obrazovni profil	Vrsta radnog angažovanja	Napomena
Kabinet direktora				
Direktor	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme	
Pomoćnik direktora	2	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme	
Samostalni saradnik za odnose sa javnošću	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor društvenih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Služba za opšte i pravne poslove				
Rukovodilac službe	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prava, diplomirani pravnik	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Službenik za javne nabavke	2	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme	
Ekonomsko – finansijska služba				
Rukovodilac službe	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor ekonomije, diplomirani ekonomista ili sektor društvenih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Koordinator za plan i analizu	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor društvenih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama				
Koordinator za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prava, diplomirani pravnik	Puno radno vrijeme	
Koordinator za upravljanje lukama i ostalim objektima obalne infrastrukture	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prava, diplomirani pravnik	Puno radno vrijeme	
Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra				

Koordinator za administraciju	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor društvenih nauka	Puno radno vrijeme	
Koordinator za investicije, izgradnju i nadzor	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor građevinarstva	Puno radno vrijeme	
Služba za kontrolu morskog dobra				
Koordinator u službi za kontrolu	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Viši samostalni saradnik za kontrolu	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Samostalni saradnik u službi za kontrolu	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme	
Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra – bavi se pitanjima zaštite prirode i životne sredine, kako u stručnom smislu tako i kroz zaštitu na terenu				
Rukovodilac službe	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prirodnih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Viši samostalni saradnik za organizaciju kupališta	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor pomorstva	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Samostalni saradnik za međunarodnu saradnju i projekte	2	VI ili VII nivo kvalifikacija, prirodne i društvene nauke	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	Trenutno angažovana 1 osoba
Saradnik za zaštitu prirode i životne sredine	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prirodnih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Saradnik za zaštitu prirode	1	V ili VI nivo kvalifikacija, sektor prirodnih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Saradnik za edukaciju i interpretaciju	1	V ili VI nivo kvalifikacija, sektor turizma	Puno radno vrijeme	Upravljeno rad. mjesto
Predstavnik za zaštitu prirode	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Šef službe zaštite	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, prirodne i društvene nauke	Puno radno vrijeme	Upravljeno rad. mjesto
Zaštitar	8	IV nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na određeno vrijeme	Trenutno angažovane 2 osobe

Tabela 4. Potrebe za zapošljavanjem novih lica

Naziv radnog mesta	Br. Radnih mesta	Organizaciona jedinica/ služba	Obrazovni profil	Vrsta radnog angažovanja	Napomena
Saradnik za edukaciju i interpretaciju	1	Služba za zaštitu i održivi razvoj	V i VI nivo kvalifikacija, sektor turizma		
Šef Službe zaštite	1	Služba za zaštitu i održivi razvoj	VI i VII nivo kvalifikacija, prirodne i društvene nauke		
Zaštitar	6	Služba za zaštitu i održivi razvoj	IV nivo kvalifikacija		

U pravcu postizanja planiranih ciljeva upravljanja i obezbeđivanja izvršenja planiranih aktivnosti, u tabelama 5. i 6. data je specifikacija svih raspoloživih materijalnih i tehničkih resursa Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore u vidu nekretnina i pokretnе imovine.

Tabela 5. Materijalno - tehnički resursi – nekretnine

Naziv	Površina	Svrha	Vlasništvo	Napomena
Građevinski objekti - administrativna zgrada	685 m ²	Poslovna zgrada	JPMD	/
Kiosk 4000x2400mmmm sa tendom (11/2010)	10 m ²	Investicciona nekretnina	JPMD	/
Kiosk 4000x2400mmmm sa tendom (11/2010)	10 m ²	Investicciona nekretnina	JPMD	/
Kafe - 1(na Žukotrlici -bar) 3/2014	36 m ²	Investicciona nekretnina	JPMD	/
Kafe - 1(na Žukotrlici -bar) 3/2014	36 m ²	Investicciona nekretnina	JPMD	/
Restoran – 2 (na Žukotrlici -bar)3/2014	90 m ²	Investicciona nekretnina	JPMD	/
Građevinski objekti - portirnica	15 m ²	dio poslovne zgrade	JPMD	/
Montažni objekat u Pos. rezerv. prirode Tiv. solila	99,90 m ²	Info punkt na solilima	JPMD	/

Tabela 6. Materijalno - tehnički resursi – pokretna imovina

Naziv	Broj Kol.	Svrha	Vlasništvo	Napomena
Čiviluk	27	namještaj	JPMD	/
Kasa	1	kanc. oprema	JPMD	/
Umjetnička slika	171	ostalo	JPMD	/
Vitrina manja otvor. sa policama	1	namještaj	JPMD	/
Ormarić sa ladicama	1	namještaj	JPMD	/
Grb Crne Gore	2	ostalo	JPMD	/
Drvena vješalica	1	namještaj	JPMD	/
Stolica	38	namještaj	JPMD	/
Ormar zatvor.	51	namještaj	JPMD	/
Radni sto	84	namještaj	JPMD	/
Kaseta	9	namještaj	JPMD	/
Kožna fotelja	45	namještaj	JPMD	/
Pokretna kasetna	16	namještaj	JPMD	/
Komoda	9	namještaj	JPMD	/
Klub sto	12	namještaj	JPMD	/
Konferencijski sto	3	namještaj	JPMD	/
Polica	3	namještaj	JPMD	/
Kuhinja komplet - ugradna	2	namještaj	JPMD	/
Frižider	5	namještaj	JPMD	/
Trpezarijska stolica	7	namještaj	JPMD	/
Arhitektonski sto	4	namještaj	JPMD	/
Kkopir komoda	1	namještaj	JPMD	/
Polukružni pult	1	namještaj	JPMD	/
Bilbord reklama	1	ostalo	JPMD	/
Rampa	1	ostalo	JPMD	/
Automobil	9	vozilo	JPMD	/
Daktilo sto	1	namještaj	JPMD	/
Konf. stolica	2	namještaj	JPMD	/
UPS	38	računarska oprema	JPMD	/
Muzička linija	2	ostalo	JPMD	/
Kanc. Telefon	55	kancelarijska oprema	JPMD	/
Rač. Maš.	1	kancelarijska oprema	JPMD	/
Motor	4	motor	JPMD	/
Dod. Opr. Motoru	2	motor	JPMD	/

Park prirode Katič – Godišnji program upravljanja 2024. godine

Televizor	3	ostalo	JPMD	/
DVD	1	ostalo	JPMD	/
Klima	22			
Plakar	4			
Trosjed	1	namještaj	JPMD	/
GPS	2	ostalo	JPMD	/
Printer	8	računarska oprema	JPMD	/
Softwar	13	računarska oprema	JPMD	/
Licence	1	računarska oprema	JPMD	/
Laserski	3	ostalo	JPMD	/
Lan switch d-link	1	računarska oprema	JPMD	/
Server	4	računarska oprema	JPMD	/
Radna fotelja	17	namještaj	JPMD	/
Eksterni hard disk	7	računarska oprema	JPMD	/
Fax	1			
Lap top	31	računarska oprema	JPMD	/
Hp switch	1	računarska oprema	JPMD	/
Računar	84	računarska oprema	JPMD	/
Monitor	66	računarska oprema	JPMD	/
Aparat za vodu	3	ostalo	JPMD	/
Radijator	1	ostalo	JPMD	/
Foto aparat	4	ostalo	JPMD	/
Video nadzor i protivalarmni sistem	4	video nadzor	JPMD	/
Dvogled	10	ostalo	JPMD	/
Mobilni telefon	12	ostalo	JPMD	/
Aparat za koričenje	1	kancelarijska oprema	JPMD	/
Skener	2	računarska oprema	JPMD	/
Tablet	5	ostalo	JPMD	/
Aparat za kafu	3	ostalo	JPMD	/
Kancelarijska stolica	33	namještaj	JPMD	/
Kancelarijski fiokar	5	namještaj	JPMD	/
Motorni čamac	1	plovilo	JPMD	/
Kompresor	1	ostalo	JPMD	/
Električna dizalica za čamce	1	ostalo	JPMD	/
Dizalica za invalide	1	ostalo	JPMD	/
Usisivač	2	ostalo	JPMD	/
Mrežni uređaj	4	ostalo	JPMD	/
Pametna klupa	3	ostalo	JPMD	/
Sef za čuvanje dokumentacije	1	kancelarijska oprema	JPMD	/
Arhivski plakari	5	namještaj	JPMD	/
Reklamni pano	3	ostalo	JPMD	/
Router	2	računarska oprema	JPMD	/
Pult sa staklenim paravanom	1	ostalo	JPMD	/
Klupa za vanjsku upotrebu	1	namještaj	JPMD	/
Klizna vrata sa ključaonicom	1	ostalo	JPMD	/
Instalacije svjetala na pokretnim blokovima	1	ostalo	JPMD	/
Ledomat	1	ostalo	JPMD	/
Fortigate	1	računarska oprema	JPMD	/
Usg unifi security gateway	1	računarska oprema	JPMD	/
Cyber power	1	računarska oprema	JPMD	/
Paročistač	1	ostalo	JPMD	/
Projektor	1	računarska oprema	JPMD	/
Epath mobilna aplikacija	1	ostalo	JPMD	/
Info tabla	4	ostalo	JPMD	/
Teleskop	11	ostalo	JPMD	/
Digitalna kamera	1	ostalo	JPMD	/
Set vr tehnologije	1	računarska oprema	JPMD	/

Park prirode Katič – Godišnji program upravljanja 2024. godine

Kamera za snimanje gnijezda	1	ostalo	JPMD	/
Brojač posjetilaca	1	ostalo	JPMD	/
Meteorološka stanica	1	ostalo	JPMD	/
Set audio ozvučenja	1	ostalo	JPMD	/
Rack orman za zidnu montažu	1	namještaj	JPMD	/
Rampa	1	ostalo	JPMD	/

2. PLANIRANE AKTIVNOSTI

2.1. Ciljevi i aktivnosti upravljanja zaštićenim područjem

Vizija razvoja Parka prirode Katič definisana je putem konsultativnog i participativnog procesa tokom izrade Plana upravljanja, u kojem su učestvovali predstavnici relevantnih državnih i lokalnih institucija, organizacija, NVO i zainteresovani građani:

Park prirode Katič je spoj jedinstvenog prirodnog i kulturnog pejzaža, koji stvara posebnu vezu lokalnog stanovništva i posjetilaca. To je područje koje čuva jadranski biodiverzitet i tradicionalne vrijednosti ovog kraja.

Vizija budućnosti područja Parka prirode Katič kao zaštićenog područja treba prvenstveno da bude usmjerenja na zaštitu prirodnih i predionih vrijednosti i kulturne baštine ovog područja, kao i ka promociji održivog korišćenja prirodnih resursa kroz razvoj turističkih potencijala i posjeta području ukoliko ne postoji rizik u pogledu mogućih negativnih uticaja na osnovne ciljeve upravljanja i prioriteta zaštite ovog područja.

Ovako postavljena Vizija poslužila je za definisanje dugoročnih i specifičnih ciljeva upravljanja Parkom prirode Katič koji se usvojenim petogodišnjim Planom upravljanja 2023-2027, te ovim Godišnjim programom upravljanja za 2024. godinu fokusiraju na 3 tematske oblasti upravljanja to:

1. **Prirodne vrijednosti**
2. **Edukacija i posjećivanje**
3. **Kapaciteti upravljača i saradnja.**

Za svaku tematsku oblast, Planom upravljanja Parkom prirode Katič 2023-2027, definisan je dugoročni cilj koji se namjerava postići realizacijom aktivnosti u pet godina, kao i indikator cilja koji definiše krajnji uspjeh realizacije planiranih aktivnosti:

Tabela 7. Dugoročni ciljevi i indikatori uspjeka realizacije planiranih aktivnosti

DUGOROČNI CILJ PETOGODIŠnjEG PLANA UPRAVLJANJA PARKOM PRIRODE KATIČ	INDIKATOR USPJEHA REALIZACIJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI
A <u>Očuvano</u> evidentirano stanje populacija vrsta i staništa značajnih za zaštitu, te predionih karakteristika Parka prirode.	Očuvana staništa i stabilne populacije karakterističnih vrsta minimalno na nivou ocjena stanja reprezentativnosti.
B <u>Uspostavljen</u> sistem posjećivanja i ponuđeni novi edukativno-interpretativni sadržaji	Uspostavljen sistem posjećivanja i ponuđeni novi edukativno-interpretativni sadržaji.
C <u>Ojačani</u> kadrovski i materijalni kapaciteti upravljača i unaprijeđena saradnja sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou za potrebe efikasnijeg upravljanja morskim zaštićenim područjem.	Sistematisacija radnih mesta prilagođena potrebama upravljanja morskim zaštićenim područjem. Stečena znanja i vještine, te obezbijedena oprema efikasno se primjenjuju. Broj različitih vidova saradnje koji doprinose efikasnijem upravljanju.

Ovako definisani dugoročni ciljevi za svaku od tema Plana upravljanja Parkom prirode Katič dalje su razdvojeni u specifične ciljeve za čije se postizanje predviđa realizacija konkretnih mjera i aktivnosti:

Tabela 8. Dugoročni ciljevi i sa njima povezani specifični ciljevi

DUGOROČNI CILJ	SPECIFIČNI CILJEVI
A Očuvano evidentirano stanje populacija vrsta i staništa značajnih za zaštitu, te predionih karakteristika Parka prirode	AA Očuvati povoljno stanje morskih staništa i vrsta u odnosu na stanje prethodno evidentirano u Studiji zaštite za zaštićeno područje Park prirode Katič. AB Očuvati stanje obalnih/kopnenih staništa i vrsta u odnosu na stanje prethodno evidentirano u Studiji zaštite za zaštićeno područje Park prirode Katič.
B Uspostavljen sistem posjećivanja i ponuđeni novi edukativno-interpretativni sadržaji.	BA Posjećivanje Parka prirode Katič zasniva se na saradnji upravljača i turističkog sektora i obogaćeno je novim posjetiteljskim sadržajima. BB Povećana je informisanost i svijest posjetilaca o prirodnim, kulturnim i tradicionalnim vrijednostima Parka u odnosu na stanje prije proglašenja zaštićenog područja.
	BC Posjetiteljska infrastruktura zadovoljava potrebe posjetilaca, a uvažava prirodne i kulturne vrijednosti zaštićenog područja.
C Ojačani kadrovski i materijalni kapaciteti upravljača i unaprijeđena saradnja s organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou za potrebe efikasnijeg upravljanja morskim zaštićenim područjem.	CA Podignut nivo znanja i vještina zaposlenih u JPMDCG o upravljanju zaštićenim područjem u odnosu na stanje prije proglašenja Parka prirode. CB Povećana opremljenost JPMDCG u cilju efikasnijeg upravljanja morskim zaštićenim područjem. CC Unaprijeđene postojeće i ostvarene nove saradnje sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou

Planom upravljanja za Park prirode Katič predviđene su mjere i aktivnosti koje upravljač, JPMDCG sprovodi samostalno, te mjere i aktivnosti koje se sprovode u saradnji sa drugim relevantnim institucijama i organizacijama, sa vremenskom dinamikom po godinama realizacije u petogodišnjem periodu (2023-2027).

U skladu sa Planom definisanim vizijom i ciljevima upravljanja Parkom prirode Katič, ovim Godišnjim programom upravljanja za 2024. godinu, data je specifikacija planiranih aktivnosti upravljanja ovim područjem po predloženim tematskim oblastima za drugu godinu (G2) realizacije Plana upravljanja, a koje prate navedene ciljeve u tom planu. U tabelama koje slijede prikazane su aktivnosti, indikatori, odgovorna lica za realizaciju aktivnosti, drugi saradnici i institucionalni partneri u realizaciji, indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje aktivnosti, kao i vrsta izvora finansijskih sredstava (VS - vlastita sredstva, DON - donacije, DI - drugi izvori). Redovan rad zaposlenih koji su raspoređeni na poslovima zaštite prirode nije uračunat posebno.

S obzirom na važnost tematskih oblasti u svrhu očuvanja i zaštite područja, te zbog ograničenih ljudskih i finansijskih kapaciteta Upravljača, definisani su različiti stepeni prioriteta planiranih aktivnosti.

- Prioritet 1 – aktivnosti koje se moraju sprovesti za vrijeme trajanja Godišnjeg programa upravljanja / Plana upravljanja. Ovo su ključne aktivnosti i njihovo ispunjavanje pokazuje uspješnost Plana.
- Prioritet 2 – aktivnosti koje bi trebalo sprovesti za vrijeme trajanja Godišnjeg programa upravljanja / Plana upravljanja. Postoji određena fleksibilnost u periodu sprovođenja.
- Prioritet 3 – aktivnosti koje se mogu sprovesti kada vrijeme i/ili sredstva postanu dostupni nakon izvršenja aktivnosti 1. i 2. stepena prioriteta.

Tabela 9. Prikaz aktivnosti u okviru tematske oblasti A – Prirodne vrijedosti, za koje je Planom upravljanja predviđeno da se realizuju u drugoj godini (2024. g.)

Dugoročni cilj: Očuvano evidentirano stanje populacija vrsta i staništa značajnih za zaštitu, te predionih karakteristika Parka prirode								
KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	Aktivnost	Indikator sprovođenja aktivnosti:	PRIORITET	Odgovorna lica ili organizaciona jedinica Upravljača	Drugi saradnici u realizaciji	Indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje aktivnosti	Izvori finansijskih sredstava (VS-vlastita sredstava, DON-donacije, DI-drugi izvori)
Specifični cilj AA:								
Očuvati povoljno stanje morskih staništa i vrsta u odnosu na stanje prethodno evidentirano u Studiji zaštite za zaštićeno područje Park prirode Katič 2020.								
EVIDENTIRANJE	AA3	Priupititi dostupne podatke monitoringa stanja morske sredine od AZŽS	Priupljeni podaci za prethodne 3 godine, upućena inicijativa ka AZŽS	3	Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine Saradnik za IT pitanja	AZZŠS, IBM	0,00	VS
KONTROLA	AA4	Uspostaviti i sprovoditi redovnu kontrolu sidrenja/aktivnosti iznad naselja morske trave (<i>Posidonia oceanica</i>) u II zoni zaštite.	Minimum 40 izlazaka godišnje na teren; Službene zabilješke; Dnevnik o teren. radu zaštitara;	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Čuvari prirode – Zaštitari Služba kontrole	UPSUL, UIP, LK, UP	0,00	VS, DI
EVIDENTIRANJE	AA5	Koristiti dostupne podatke monitoringa invazivnih morskih vrsta.	Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja	3	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode	AZZŠS, IBM, NVO, RK, R	0,00	VS
MONITORING	AA6	Učestvovati u realizaciji Programa monitoringa otpada u moru, prema potrebama i mogućnostima.	Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja	3	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine, Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Čuvari prirode – Zaštitari	AZZŠS, IBM, OPBD, OPBR	0,00	VS

AKTIVNO UPRAVLJANJE	AA7	Sprovoditi akcije uklanjanja otpada iz mora u saradnji sa drugim institucijama i organizacijama.	Realizovana minimum 1 akcija uklanjanja otpada iz mora	2	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine, Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Čuvari prirode – Zaštitari	MTEORRS, NVO, IBM, AZZS, RK, R, KPBD, KPBR, OPBD, OPBR, UPSUL,	2.000,00	VS
	AA8	Posticati sektor ribarstva u praćenju stanja ribljih populacija na području PP Katič.	Broj sastanaka; Minimum 2 dopisa	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Čuvari prirode – Zaštitari	MPŠV/DZR, IBM, NVO, R	0,00	JVS
SARADNJA	AA9	Pratiti stanje Kernje (<i>Epinephelus marginatus</i>) na području PP Katič.	Izvještaji o realizaciji monitoringa sa rezultatima	2	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine, Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode	IBM, AZZS, MTEORRS, NVO	8.000,00	VS, DI, DON
ISTRAŽIVANJE	AA10	Voditi evidenciju o ribarskim aktivnostima u području PP Katič (broj brodova, kontrola dozvola, kontrola ulova, i sl).	Uspostavljena baza podataka i ažurirani podaci	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Koordinator za upravljanje lukama i ostalim objektima obalne infrastrukture Saradnik za IT pitanja Čuvari prirode – Zaštitari	MPŠV, RI, OPBD, OPBR	0,00	VS
EVIDENTIRANJE	AA11	Evidentirati pojavljivanje zaštićenih vrsta riba, morskih gmizavaca i sisara primjenom dostupnih i adekvatnih novih tehnologija.	Nadopunjena baza podataka o zaštićenim područjima	3	Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode Saradnik za IT pitanja Čuvari prirode – Zaštitari	IBM; RK, R, NVO	0,00	VS

Park prirode Katič – Godišnji program upravljanja 2024. godine

EVIDENTIRANJE	AA12	Koristiti dostupne podatke monitoringa morskih ptica.	Nadopunjena baza podataka zaštićenim područjima	3	Saradnik zaduzen za pitanja zaštite prirode, Čuvari prirode – Zaštitari	AZZŠS, NVO	0,00	VS
ISTRAŽIVANJE	AA13	Sarađivati s IBM u cilju inventarizacije vrste <i>Pinna nobilis</i> i na osnovu rezultata inicirati reviziju statusa vrste.	Izvještaj o istraživanju <i>Pinna nobilis</i> , Nadopunjena baza podataka o zaštićenim područjima.	2	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik zaduzen za pitanja zaštite prirode, Čuvari prirode – Zaštitari	IBM	800,00	VS
MONITORING	AA14	Pratiti čovjekov uticaj na morski ekosistem PP Katič na osnovu sanitarnog kvaliteta morske vode.	Izvještaj o sanitarnom kvalitetu morske vode na lokacijama u okruženju PP Katič	2	Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine Čuvari prirode – Zaštitari	IBM	0,00	VS
EVIDENTIRANJE	AA15	Prikupiti dostupne podatke o speleološkim objektima na području PP Katič	Nadopunjena baza podataka zaštićenim područjima	1	Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine Čuvari prirode – Zaštitari	AZŠS, IBM, OPBD, OPBR, NVO, LS	0,00	VS
EVIDENTIRANJE	AA16	Nadograditi postojeću bazu podataka sa podacima o morskim zaštićenim područjima.	Funkcionalna baza podataka	1	Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine Saradnik zaduzen za pitanja zaštite prirode Saradnik za IT pitanja Čuvari prirode – Zaštitari	AZŠS, IBM, OPBD, OPBR, NVO	1.500,00	DI
Specifični cilj AB: Očuvati stanje obalnih/kopnenih staništa i vrsta u odnosu na stanje prethodno evidentirano u Studiji zaštite za zaštićeno područje Park prirode Katič. Park prirode Katič 2020.								
AKTIVNO UPRAVLJANJE	AB2	Sprovoditi akcije uklanjanja otpada iz pećina i sa plaže u saradnji sa drugim institucijama i organizacijama.	Sprovedena minimum 1 akcija	2	Služba za zaštitu i održivi razvoj Služba za kontrolu	MTEORRS, NVO, IBM, AZZŠS, KPBD, KPBR, OPBR, OPBD	2.500,00	VS i DI

REGULACIJA	AB3	Revidovati Atlas crnogorskih plaža i kupališta u cilju prepoznavanja kupališta koja se nalaze u zaštićenom području PP Katič.	Revidovan Atlas crnogorskih plaža i kupališta	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Viši samostalni saradnik za organizaciju kupališta Saradnik u Službi za uređenje i izgradnju morskog dobra	MTEORRS	0,00	VS
REGULACIJA	AB4	Inicirati i učestvovati u reviziji Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra uvažavajući ograničenja aktivnosti shodno režimu zaštite III stepena.	Broj dopisa i sastanaka	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik u Službi za uređenje i izgradnju morskog dobra	MTEORRS	0,00	VS
REGULACIJA	AB5	Revidovati Ugovore sa zakupcima kupališta u zaštićenom području PP Katič sa ciljem prepoznavanja mjera zaštite životne sredine ovog područja.	Broj revidovanih ugovori	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik u Službi za ustupanje morskog dobra na korišćenje i upravljanje lukama	AZZŽS, ZK	0,00	VS
REGULACIJA	AB6	Sarađivati sa UIP u cilju kontrole poštovanja predviđenih mjera zaštite životne sredine u prostoru PP Katič.	Broj upućenih dopisa; Broj zajedničkih kontrola; Službena zabilješka	3	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Zaštitari Služba kontrole Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode	UIP, ZK, OPBD, OPBR	0,00	VS

Tabela 10. Prikaz aktivnosti u okviru tematske oblasti B – Edukacija i posjećivanje, za koje je Planom upravljanja predviđeno da se realizuju u drugoj godini (2014. g.)

Dugoročni cilj: Posjećivanje na području Parka prirode Katič je bolje organizovano i unaprijeđeno novim edukativno-interpretativnim sadržajima u cilju usmjeravanja ka destinaciji održivog turizma

KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	Aktivnost	Indikator sprovođenja aktivnosti:	PRIORITET	Odgovorna lica ili organizaciona jedinica Upravljača	Drugi saradnici u realizaciji	Indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje aktivnosti	Izvori finansijskih sredstava (VS-vlastita sredstava, DON-donacije, DI-drugi izvori)
-----------------------	-----	-----------	-----------------------------------	-----------	--	-------------------------------	--	--

Specifični cilj BA: Posjećivanje Parka prirode Katič zasniva se na saradnji upravljača i turističkog sektora i obogaćeno je novim posjetiteljskim sadržajima.

EDUKACIJA I INTERPRETACIJA	BA1	Osmisliti edukativne programe i programe posjećivanja PP Katič	Broj osmišljenih programa	2	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode	NTO, TOBD, TOBR, NVO, K	3.000,00	VS, DN
EDUKACIJA I INTERPRETACIJA	BA3	Uspostaviti saradnju sa osnovnim i srednjim školama u cilju sprovođenja edukativnih aktivnosti za učenike).	Broj edukativnih aktivnosti; Broj učenika uključenih u programe	1	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije Čuvari prirode-zaštitari	JUOŠ, JUSŠ	1.500,00	VS, DI, DN
EDUKACIJA I INTERPRETACIJA	BA4	Inicirati uvrštavanje teme morskih zaštićenih područja u zvanične programe edukacije turističkih vodiča	Broj dopisa; Broj sastanaka	1	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije	MPNI, UCG, FBT	0,00	VS

EDUKACIJA I INTERPRETACIJA	BA5	Podsticati lokalnu turističku organizaciju na očuvanje tradicionalnog nasljeđa kroz razni kulturno-zabavni program.	Broj upućenih dopisa; Broj održanih manifestacija	3	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije	NTO, TOBD, TOBR, OPBD, OPBR, NVO	0,00	VS
	BA6	Inicirati izmjene zakonodavnog okvira u cilju boljeg i efikasnijeg upravljanja i zaštite Parka prirode Katič.	Broj upućenih dopisa; Izmjenjeno zakonodavstvo	3	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	VCG, MTEORRS i druga relevantna Ministarstva	0,00	VS
Specifični cilj BB: Povećana je informisanost i svijest posjetilaca o prirodnim, kulturnim i tradicionalnim vrijednostima parka u odnosu na stanje prije proglašenja zaštićenog područja								
PROMOCIJA I EDUKACIJA	BB1	Izraditi foto i video materijal sa područja PP Katič (kopno i more).	Baza foto i video dokumentacije	1	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Samostalni saradnik za odnose sa javnošću Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije	PF	2.000,00	VS
PROMOCIJA I EDUKACIJA	BB2	Izraditi i održavati posebnu web stranicu PP Katič u okviru postojeće web stranice JPMDCG.	Izrađena funkcionalna web stranica	1	Samostalni saradnik za odnose sa javnošću Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije	P, K	900,00	VS
- PROMOCIJA EDUKACIJA	BB3	Otvoriti i održavati profile PP Katič na društvenim mrežama Instagram i Facebook.	Otvoren profil na društvenoj mreži Instagram; Otvoren profil na društvenoj mreži Facebook	1	Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije Samostalni saradnik za odnose sa javnošću		0,00	VS
- PROMOCIJA EDUKACIJA	BB4	Uspostaviti i obilježavati Dan PP Katič	Obilježen dan PP Katič	2	Samostalni saradnik za odnose sa javnošću Saradnik za edukaciju i interpretaciju		700,00	VS

Park prirode Katič – Godišnji program upravljanja 2024. godine

PROMOCIJA I EDUKACIJA	BB5	Izraditi promotivno-edukativni materijal o vrijednostima PP Katič.	Broj izrađenih promotivno-edukativnih materijala	2	Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije		1.500,00	VS
	BB7	Inicirati učešće u TV i radioemisijama koje imaju za cilj informisanje javnosti o značaju i zaštiti PP Katič.	Broj TV i radio gostovanja	2	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Samostalni saradnik za odnose sa javnošću Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije		0,00	VS
	BB8	Osmisliti i sprovoditi ankete po pitanju stepena zadovoljstva posjetilaca prilikom boravka u Parku.	Broj anketiranih posjetilaca Parka	2	Samostalni saradnik za odnose sa javnošću Saradnik zadužen za poslove edukacije i interpretacije Čuvari prirode-zaštitari	NVO	500,00	VS, DI, DN
Specifični cilj BC: Posjetiteljska infrastruktura zadovoljava potrebe posjetilaca, a uvažava prirodne i kulturne vrijednosti zaštićenog područja								
ODRŽAVANJE	BC1	Redovno održavati postojeće informativne table	Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja; Ugovor o održavanju infrastrukture	1	Koordinator za investicije, izgradnju i nadzor Čuvari prirode-zaštitari	JPMDCG, PS/P	1.000,00	JPMDCG
OPREMANJE	BC2	Inicirati postavljanje putokaza za PP Katič na glavnim putevima.	Broj dopisa; Broj održanih sastanaka	3	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Koordinator za investicije, izgradnju i nadzor	JPMDCG, MSP	0,00	JPMDCG
REGULACIJA	BC3	Izraditi Analizu mogućnosti uspostavljanja zona ronjenja i definisati kriterijume za korisnike.	Izrađena Analiza; Prijedlog zona ronjenja sa definisanim kriterijumima za korisnike.	2	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Koordinator za investicije, izgradnju i nadzor Koordinator za upravljanje lukama i ostalim objektima obalne infrastrukture	JPMDCG, IBM, UZZKD, RK	8.000,00	JPMDCG

OPREMANJE	BC4	Uspostaviti info punkt kroz kancelariju za pružanje informacija za posjetioce PP Katič.	Uspostavljen informativni centar	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Koordinator za investicije, izgradnju i nadzor	JPMDCG,	2.000,00	JPMDCG, OPBD, Crvena
	BC5	Obnoviti staru i postaviti novu infrastrukturu za posjetioce duž šetališnih staza.	Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja; Ugovor o održavanju infrastrukture	1	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Koordinator za investicije, izgradnju i nadzor	JPMDCG, OPBD, OPBR, KPBD, KPBR, NVO	1.000,00	JPMDCG, MTEORRS, AZZŽS, JLS, LKP, MF
REGULACIJA	BC6	Izraditi Plan postavljanja sidrišta sa definisanim zonama na prostoru PP Katič.	Plan postavljanja sidrišta	1	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Koordinator za investicije, izgradnju i nadzor Koordinator za upravljanje lukama i ostalim objektima obalne infrastrukture	JPMDCG, UPSUL	12.000,00	JPMDCG, UPSUL

Tabela 11. Prikaz aktivnosti u okviru tematske oblasti C – Kapaciteti upravljača i saradnja, za koje je Planom upravljanja predviđeno da se realizuju u drugoj godini (2014. g.)

Dugoročni cilj: ojačani kadrovski i materijalni kapaciteti upravljača i unaprijeđena saradnja sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou za potrebe efikasnijeg upravljanja morskim zaštićenim područjem								
KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	Aktivnost	Indikator sprovođenja aktivnosti:	PRIORITET	Odgovorna lica ili organizaciona jedinica Upravljača	Drugi saradnici u realizaciji	Indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje aktivnosti	Izvori finansijskih sredstava (VS-vlastita sredstava, DON-donacije, DI-drugi izvori)
Specifični cilj CA: podignut nivo znanja i vještina zaposlenih u JPMDCG o upravljanju zaštićenim područjem u odnosu na stanje prije proglašenja Parka prirode.								
JAČANJE KAPACITETA	CA2	Inicirati i učestvovati na nacionalnim i međunarodnim radionicama, obukama i sastancima sa temom upravljanja morskim zaštićenim područjima.	Broj upućenih inicijativa; Broj radionica, obuka i sastanaka na kojima su predstavnici JPMDCG uzeli učešće	2	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	MTEORRS, AZZŠS, NVO	3.000,00	VS, DON
JAČANJE KAPACITET A	CA4	Organizovati i učestvovati na obukama za korišćenje i rad u GIS bazama podataka, kao i za korišćenje i primjenu adekvatnih novih tehnologija	Broj obuka; Broj obučenih predstavnika upravljača	2	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	NMP	1.000,00	VS, DON
Specifični cilj CB: Povećana opremljenost JPMDCG u cilju efikasnijeg upravljanja morskim zaštićenim područjem								
OPREMANJE	CB5	Obezbijediti eko bove za sidrenje plovila.	Broj kupljenih bova	2	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Koordinator za upravljanje lukama i ostalim objektima obalne infrastrukture		5.750,00	VS, DON
JAČANJE KAPACITETA	CB6	Obezbijediti obuku zaposlenima JPMDCG za korišćenje drona.	Izvještaj o održanoj obuci	2	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	K, P, NVO	250,00	VS, DON

Specifični cilj CC: Unapređenje postojeće i ostvarene nove saradnje sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou								
SARADNJA	CC1	Formirati savjetodavno tijelo PP Katič u saradnji sa organizacijama i institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou, te održavati redovne sastanke istog.	Broj održanih sastanaka; Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja	2	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	MTEORRS, AZZŠS, NVO, OPBD, OPBR, TOBR, TOBD	500,00	VS
JAČANJE KAPACITETA	CC2	Inicirati i održavati učlanjenje JPMDCG u međunarodnim organizacijama.	Upućena inicijativa; Potvrda o učlanjenju	2	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	JPMDCG	1.000,00	VS
SARADNJA	CC3	Inicirati saradnju sa Opštinama Bar i Budva u cilju izrade Plana zaštite od požara.	Broj dopisa; Broj sastanaka	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine	OPBR, OPBD	0,00	VS
REGULACIJA	CC4	Učestvovati u postupcima donošenja zakonskih i podzakonskih akata, te planskih dokumenata relevantnih za morska zaštićena područja.	Broj dopisa; Broj sastanaka	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine	JPMDCG	0,00	VS
REGULACIJA	CC5	Inicirati prepoznavanje i uključivanje JPMDCG kao aktera u radu komisija i radnih tijela koja donose odluke u vezi sa zaštićenim područjima.	Broj dopisa; Broj sastanaka	1	Rukovodilac službe za zaštitu i održivi razvoj Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine	AZZŠS, MTEORRS, OPBD, OPBR	0,00	VS

2.2. Prikaz aktivnosti istraživanja i monitoringa

Aktivnosti istraživanja i monitoringa planirane za realizaciju tokom 2024. godine izdvojene su u posebnoj tabeli kako bi se isto moglo efikasnije pratiti na nivou pojedinog zaštićenog područja te uskladiti na nacionalnom nivou. U narednoj table dati su kodovi istraživačkih i monitoring aktivnosti predviđenih Planom upravljanja za Park prirode „Katič“, zatim vrsta/stanište za koje se planira istraživanje ili monitoring, i učestalost monitoringa (vremenski period sproveđenja aktivnosti). U tabeli su takođe navedene Službe upravljača ili druge institucije koje sprovode datu aktivnost, te ukoliko je poznato, metode, reference, protokoli, smjernice i dr. po kojima se sprovodi istraživanje i/ili monitoring. U koloni „područje istraživanja/monitoringa“ navodi se da li se istraživanje /monitoring odnosi na cijelo područje Parka prirode „Katič“ ili na pojedinačne lokalitete.

Tabala 12. Prikaz aktivnosti istraživanja i monitoringa

Kod aktivnosti	Vrsta/stanište	Učestalost sproveđenja	Subjekti realizacije	Metode	Područje istraživanja /monitoringa
AA6	Monitoring otpada	godišnje	JPMDCG, AZZŠS, IBM, OPBD, OPBR	Monitoring	Područje Parka prirode Katič
AA9	Vrsta <i>Epinephelus marginatus</i>	godišnje	JPMDCG, AZZŠS, IBM, MTEORRS, NVO	Inventarizacija vrste	Područje Parka prirode Katič
AA13	Vrsta <i>Pinna nobilis</i>	godišnje	JPMDCG, IBM	Inventarizacija vrste	Područje Parka prirode Katič
AA14	Kvalitet morske vode	godišnje	JPMDCG, IBM	Monitoring	Javna uređena kupališta

2.3. Razvojni projekti

U ovom poglavlju godišnjeg programa upravljanja Parkom prirode Katič dati su pojedinačni međunarodni projekti koji se trenutno sprovode i u kojima učestvuje Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Uz osnovne podatke o projektu, dat je sažeti opis projekta sa naznačenom ulogom upravljača, kao i informacije o trajanju i finansijskoj vrijednosti projekta.

Tabala 13. Međunarodni projekti koji se trenutno sprovode

Naziv projekta	Cilj projekta	Sažet opis projekta	Naziv nosioca i partnera u sproveđenju	Trajanje projekta	Finansijska vrijednost projekta	Status projekta
GEF projekt „Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integriranu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore“	Cilj je unapređenje očuvanja i održivog korišćenja priobalnog i morskog biodiverziteta kroz efikasno upravljanje podsistemom C/MPA putem rješavanja institucionalne i finansijske održivosti kroz sledeće dvije komponente: Komponenta 1: Zaštita vrijednog	Projekat je podržao uspostavljanje morskih zaštićenih područja u Crnoj Gori kroz aktivnosti terenskih istraživanja na kopnu i moru, zatim kroz formiranje GIS baza podataka, izradu studija zaštite za 3 morska zaštićena područja, podršku proceduri javnih konsultacija i proglašenja. Takođe obezbijedio je baze podataka na osnovu terenskih istraživanja i studije revizije za već zaštićena područja u obalnom regionu. Dodatno, podržao je izradu planske dokumentacije za upravljanje	UNEP i Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera Partneri u projektu: Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Institut za biologiju mora Kotor, Agencija za zaštitu životne sredine, Opština Kotor, Opština Bar, Opština Budva, Opština Ulcinj, Nvo organizacije, lokalna	Jul 2018-septembar 2023.	1.700.000 USD	Aktivan

Park prirode Katič – Godišnji program upravljanja 2024. godine

	obalnog i morskog biodiverziteta kroz uspostavljanje podistema integrisanih C/MPA Komponenta 2: Efikasnost upravljanja je osigurana za C/MPA Plaramune, Katič i Stari Ulcinj.	(planova upravljanja, finansijske strategije, jednogodišnjih programa upravljanja) kao i pružio podršku za početne obuke i opremanje upravljača morskih zaštićenih područja a sve u cilju da obezbedi efektivno upravljanje ekosistemima C/MPA.	zajednica (ribari), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.			
“BLUE4ALL” HORIZON Europe Ocean Mission (Blueprint demonstration for co-created effective, efficient and resilient networks of MPAs - Demonstracija plana za zajedničko kreiranje efektivne, efikasne i otporne mreže MZP-a)	Cilj projekta je rešavanje izazova očuvanja i obnove mora u Evropi kroz predlog novog pristupa morskim zaštićenim područjima, koji je u skladu sa Strategijom EU za biodiverzitet i nacionalnim inicijativama.	Projekat stavlja zainteresovane strane u centar procesa upravljanja morskim zaštićenim područjima, obezbjeđujući da se njihove potrebe i brige adresiraju od samog početka. “BLUE4ALL” projekt će raditi sa zainteresovanim stranama u 25 morskih zaštićenih područja/pilot područja, u regionima Sredozemnog mora, Baltičkog mora i severoistočnog Atlantika, na razvoju alata za očuvanje i obnavljanje morske sredine na društveno održiv i prihvatljiv način. Ovi alati će biti testirani u pilot područjima i na kraju će rezultirati platformom Blueprint, koja će biti prilagođena korisnicima za kreiranje efektivnih, efikasnih i otpornih morskih zaštićenih područja i mreža morskih zaštićenih područja. Morska zaštićena područja u Crnoj Gori – parkovi prirode “Plaramuni”, “Katič” i “Stari Ulcinj” će biti pilot područja, u kojima će biti testirani alati koji će biti kreirani za očuvanje i obnavljanje morske sredine.	U projektu učestvuje 22 partnera iz različitih institucija iz cijele Europe (Belgija, Francuska, Italija, Njemačka, Holandija, Danska, Švedska, Finska, Estonija, Crna Gora, Hrvatska, Irska i Švajcarska). The Royal Belgian Institute of Natural Sciences (RBINS) je vodeći partner.	januar 2023. - decembar 2026. godine	/ Aktivan	
Projekat za Park prirode „Katič“ finansiran od strane MedFund-a, u okviru regionalnog projekta „Build back a blue and stronger Mediterranean - Izgraditi ponovo plavi i jači Mediteran“	Projekat ima za cilj da obezbijedi efikasno upravljanje, promoviše lokalnu upravu, unaprijedi nadzor, podigne svijest o značaju očuvanja morskih zaštićenih područja, prati ekološke koristi i podrži održivo korišćenje ovih dragocjenih morskih ekosistema.	Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je, tokom maja 2023. godine, potpisalo Ugovor o grantu za Park prirode “Katič” sa Udruženjem za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja - MedFund-om. U periodu od 5 godina, MedFund će obezbijediti finansijsku pomoć, tehničku ekspertizu i unapređenje kapaciteta, kako bi se omogućila implementacija planova upravljanja i poboljšala dugoročna održivost morskih zaštićenih područja.	Udruženje za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja – MedFund i Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore su partneri u projektu. Ovo partnerstvo je dio regionalnog projekta pod nazivom „Build back a blue and stronger Mediterranean - Izgraditi ponovo plavi i jači Mediteran“, koji je finansiran od strane	2023-2027. godine	286 200,00 USD	Aktivan

		Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF) i podržan od Conservation International (CI), kako bi se poboljšala zaštita mora i obale u Mediteranu.		
--	--	---	--	--

3. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI UPRAVLJANJA I MJERA ZAŠTITE I IZVORI OBEZBJEĐIVANJA SREDSTAVA

3.1 Finansiranje Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore

JPMDCG osnovano je i posluje u javnom interesu, što znači da nema akumulaciju dobiti, već su ukupni prihodi jednaki rashodima.

Ciljevi koji treba da budu ispunjeni su:

- zakonitost korišćenja sredstava, korišćenje sredstava za namjene utvrđene Zakonom o morskom dobru;
- koordinacija sa primorskim opština u postupku definisanja prioritetnih ulaganja, veći stepen komunalnog održavanja i uređenja zone morskog dobra u saradnji sa primorskim opština sa planiranjem više sredstava i iz više različitih izvora za ovu namjenu;
- zaštita, očuvanje i uređenje prirodnih plaža i izgradnja novih kupališta, održavanje i unapređenje stanja u zaštićenim prirodnim dobrima u zoni morskog dobra, unapređenje zone kroz integralno upravljanje obalom;
- realizacija važnih infrastrukturnih investicija, realizacija zakonskih obaveza Javnog preduzeća.

Na osnovu ZMD i Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, donosi se Godišnji Plan korišćenja finansijskih sredstava Javnog preduzeća po sljedećem postupku:

- priprema nacrta Plana u okviru stručne službe Javnog preduzeća;
- usvajanje Plana od strane Upravnog odbora Javnog preduzeća;
- dobijanje saglasnosti od Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera;
- dobijanje saglasnosti od Vlade Crne Gore;
- plan korišćenja finansijskih sredstava je osnov za izradu Plana javnih nabavki;
- postupanje i praćenje pozicija iz Plana korišćenja sredstava;
- na kraju kalendarske godine vrši se izrada Završnog računa (*bilans stanja, bilans uspjeha, statistički aneks, promjene na kapitalu, tok gotovine, napomene uz finansijske izvještaje i izvještaj menadžmenta*);
- završni račun usvaja Upravni odbor Javnog preduzeća;
- usvojeni Završni račun se predaje Upravi prihoda i Carina (Ministarstvo finansija i socijalnog staranja);
- sredstva za nerealizovane aktivnosti se prenose u sljedeću godinu i imaju posebnu poziciju u Planu korišćenja sredstava kao „prenesene aktivnosti“.

Finansijska sredstva Javnog preduzeća troše se u skladu sa zakonom i opštim aktima preduzeća, donijetim odlukama, planovima i programima rada, zaključenim ugovorima i drugim aktima u cilju izvršavanja obaveza i zadataka iz nadležnosti Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Raspodjela prihoda i rashoda se vrši na osnovu godišnjeg Plana korišćenja finansijskih sredstava Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (na osnovu Zakona o morskom dobru i Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata). Plan se sastoji od:

- investicionih ulaganja (izrada tehničke dokumentacije, elaborati, studije, geodetska snimanja, recenzije, izvođenje radova sa nadzorom);
- tekućeg održavanja zone morskog dobra (sanacije obale, uklanjanje objekata, ugovori sa lokalnim Komunalnim preduzećima, i dr.);
- monitoringa i praćenja stanja životne sredine (kvalitet vode za kupanje, praćenje stanja u parkovima prirode, istraživanje i mapiranje bioloških i ekoloških parametara obale i mora, i dr.);
- ostalih poslovnih rashoda (troškovi struje, vode, telefon, internet, reklama, zakup prostrojja, kancelarijski materijal, održavanje higijene i ostali režijski troškovi);

- učešća u međunarodnim projektima (kofinasiranje);
- nabavke osnovnih sredstava (nabavka opreme, vozila i dr.);
- zarada i ostalih ličnih primanja zaposlenih;
- prenesenih aktivnosti.

Finansiranje preduzeća vrši se iz budžeta Javnog preduzeća koji obuhvata sljedeće prihode i rashode.

• **Prihodi:**

- naplata naknade za korišćenje morskog dobra (*kupališta, privremeni objekti, terase, pristaništa, privezišta, sidrišta, objekti na rijeci Bojani, ustupanje luka od lokalnog značaja, usluge prevoza – trajekt, i sl.*);
- ostali poslovni prihodi (*naplata garancija, otkup tenderske dokumentacije, izdavanje UT uslova, prihodi od međunarodnih projekata refundacija, donacije i sl.*).

• **Rashodi:**

Finansijska sredstva Javnog preduzeća troše se u skladu sa zakonom i opštim aktima preduzeća, donijetim odlukama, planovima i programima rada, zaključenim ugovorima i drugim aktima, u cilju izvršavanja obaveza i zadataka iz nadležnosti Javnog preduzeća.

- investiciona ulaganja (*izrada tehničke dokumentacije, elaborati, studije, geodetska snimanja, recenzije, izvođenje radova sa nadzorom*);
- tekuća održavanja zone morskog dobra (*sanacije obale, uklanjanje objekata, ugovori sa lokalnim Komunalnim preduzećima, i dr.*);
- monitoring i praćenje stanja životne sredine (*kvalitet vode za kupanje, praćenje stanja u rezervatima/parkovima prirode u morskom području, istraživanje i mapiranje bioloških i ekoloških parametara obale i mora, i dr.*);
- ostali poslovni rashodi (*troškovi struje, vode, telefon, internet, reklama, zakup prostorija, kancelarijski materijal, održavanje higijene i ostali režijski troškovi*);
- učešće u međunarodnim projektima (*kofinasiranje*);
- nabavka osnovnih sredstava (*nabavka opreme, vozila i dr.*);
- zarade i ostala lična primanja zaposlenih;
- prenesene aktivnosti.

3.2 Procjena finansijskih sredstva za upravljanje Parkom prirode Katič

Planiranje godišnjeg fiskalnog okvira zasnovano je na ciljevima koji treba da se ostvare. Za procjenu neophodnih sredstava potrebno je napraviti specifikaciju opreme i sistematizaciju radnih mjesta što će zavisiti od aktivnosti koje će upravljač obavljati. Izgradnju kapaciteta treba razvijati postupno u narednih pet godina, pa se na samom početku ne može očekivati da će upravljač u potpunosti moći sopstvenim kapacitetima da odgovori na sve zahtjeve. Vezano za planirani razvoj, urađene su projekcije finansijskih pokazatelja za period od jedne fiskalne godine. Uzeti su u obzir trendovi poslovanja u prethodnim godinama, i poslovna politika menadžmenta, vezana za budući rast i razvoj preduzeća. Finansijska sredstva za rad JPMDCG osiguravaju se iz sopstvenih prihoda.

Tabela 14. Godišnji troškovi po tematskoj oblasti A: Prirodne vrijednosti

KOD	Mjere i aktivnosti	PRIORITET	Indikativna procjena sredstava potrebna za sprovođenje mjera i aktivnosti
AA7	Sprovoditi akcije uklanjanja otpada iz mora u saradnji sa drugim institucijama i organizacijama.	2	2 000,00
AA9	Pratiti stanje <i>Kernje</i> (<i>Epinephelus marginatus</i>) na području PP Katič	2	8 000,00
AA13	Sarađivati s IBM u cilju inventarizacije vrste <i>Pinna nobilis</i> i na osnovu rezultata inicirati reviziju statusa vrste	2	800,00
AA16	Nadograditi postojeću bazu podataka zaštićenih područja podacima o morskim zaštićenim područjima	1	1 500,00
UKUPNO -Specifični cilj AA:			12 300,00

Park prirode Katič – Godišnji program upravljanja 2024. godine

AB2	Sprovoditi akcije uklanjanja otpada iz pećina i sa plaža u saradnji sa drugim institucijama i organizacijama	2	2,500,00
	UKUPNO-Specifični cilj AB		2,500,00
	UKUPNO -Tematska oblast A		14 800,00

Tabela 15. Godišnji troškovi po tematskoj oblasti B: Edukacija i posjećivanje

KOD	Mjere i aktivnosti	PRIORITET	Indikativna procjena sredstava potrebna za sprovođenje mjera i aktivnosti
BA1	Osmisliti edukativne programe i programe posjećivanja PP Katič.	2	3000,00
BA3	Uspostaviti saradnju sa osn.i srednjim školama u cilju sprovođenja edukativ. aktivnosti za učenike	1	1 500,00
	UKUPNO Specifični cilj BA:		4 500,00
BB1	Izraditi foto i video materijal sa područja PP Katič (kopno i more)	1	2000,00
BB2	Izraditi posebnu web stranicu PP Katič u okviru postojeće web stranice JPMDCG	1	900,00
BB4	Uspostaviti i obilježavati Dan PP Katič	2	700,00
BB5	Izraditi promotivno edukativni materijal o vrijednostima PP Katič	2	1 500,00
BB8	Osmisliti i sprovoditi ankete po pitanju stepena zadovoljstva posjetilaca prilikom boravka u Parku	2	500,00
	UKUPNO Specifični cilj BB:		5 600,00
BC1	Redovno održavati postojeće informativne table	1	1 000,00
BC3	Izraditi Analizu mogućnosti uspostavljanja zona ronjenja i definisati kriterijume za korisnike	2	8 000,00
BC4	Uspostaviti info punkt kroz kancelariju za pružanje informacija za posjetioce PP Katič	1	2 000,00
BC5	Obnoviti staru i postaviti novu infrastrukturu za posjetioce duž šetaljsnih staza	1	1 000,00
BC6	Izraditi Plan postavljanja sidrišta sa definisanim zonama na prostoru PP Katič	1	12 000,00
	UKUPNO Specifični cilj BC:		24 000,00
	UKUPNO Tematska oblast B		34 100,00

Tabela 16. Godišnji troškovi po tematskoj oblasti C: Kapaciteti upravljača i saradnja

KOD	Mjere i aktivnosti	PRIORITET	Indikativna procjena sredstava potrebna za sprovođenje mjera i aktivnosti
CA2	Inicirati i učestvovati na nacionalnim i međunarodnim radionicama, obukama i sastancima sa temom upravljanja morskim zaštićenim područjima	2	3 000,00
CA4	Organizovati i učestvovati na obukama za korišćenje i rad u GIS bazama podataka, kao i za korišćenje i primjenu novih tehnologija	2	1 000,00
	UKUPNO - Specifični cilj CA		4 000,00
CB5	Obezbijediti eko bove za sidrenje plovila	2	5 750,00
CB6	Obezbijediti obuku zaposlenima JPMDCG za korišćenje drona	2	250,00
	UKUPNO - Specifični cilj CB		6 000,00
CC1	Formirati savjetodavno tijelo PP Katič u saradnji sa organizacijama i institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou, te održavati redovne sastanke istog	2	500,00
CC2	Održavati članstvo JPMDCG u međunarodnim organiz. (IUCN Med, MedPAN, AdriaPAN, i sl)	2	1 000,00
	UKUPNO - Specifični cilj CC		1 500,00
	UKUPNO - Tematska oblast C		11 500,00

Ukupna sredstva potrebna za sprovođenje Godišnjeg programa upravljanja za 2024. godinu iznose 60 400,00€, što je i prikazano sumarnim pregledom u tabeli:

Tabela 17. Raspodjela ukupnih troškova Godišnjeg programa upravljanja za 2024.godinu

Tematska oblast	Godina 2024.	Ukupno Plan upravljanja	Postotak
Tematska oblast A: Prirodne vrijednosti	14 800,00€	70 500,00€	21%
Tematska oblast B:Edukacija i posjećivanje	34 100,00€	91 000,00€	37,5%
Tematska oblast C:Kapaciteti upravljača i saradnja	11 500,00€	177 166,00€	6,5%
Ukupno	60 400,00€	338 666,00€	17,8%

Tabela 18. Ulaganja za aktivnosti prema prioritetima tokom 2024. godine

Prioritet	2024. godina
1	21 900,00€
2	38 500,00€
3	0,00€
Ukupno	60 400,00€

U nastavku su date odnosne tabele sa proračunom sredstava po prioritetima i temama, kao i procjena ukupnih troškova realizacije Godnjeg programa upravljanja Parkom prirode Katič za 2024. godinu.

Tabela 19. Pregled troškova po upravljačkim prioritetima za tematsku oblast A tokom 2024. godine

Prioritet	Tematska oblast A		Ukupno
	Podtema AA	Podtema AB	
Prioritet 1	1 500,00€	0,00€	1 500,00€
Prioritet 2	10 800,00€	2 500,00€	13 300,00€
Prioritet 3	0,00€	0,00€	0,00€
UKUPNO	12 300,00€	2,500,00€	14 800,00€

Tabela 20. Pregled troškova po upravljačkim prioritetima za tematsku oblast B tokom 2024. godine

Prioritet	Tematska oblast B			Ukupno
	Podtema BA	Podtema BB	Podtema BC	
Prioritet 1	1 500,00€	2 900,00€	16 000,00€	20 400,00€
Prioritet 2	3 000,00€	2 700,00€	8 000,00€	13 700,00€
Prioritet 3	0,00€	0,00€	0,00€	0,00€
UKUPNO	4 500,00€	5 600,00€	24 000,00€	34 100,00€

Tabela 21. Pregled troškova po upravljačkim prioritetima za tematsku oblast C

Prioritet	Tematska oblast C			Ukupno
	Podtema CA	Podtema CB	Podtema CC	
Prioritet 1	0,00€	0,00€	0,00€	0,00€
Prioritet 2	4 000,00€	6 000,00€	1 500,00€	11 500,00€
Prioritet 3	0,00€	0,00€	0,00€	0,00€
UKUPNO	4 000,00€	6 000,00€	1 500,00€	11 500,00€

Konačno, u nastavku se daje ukupan pregled svih troškova po prioritetima i tematskim oblastima za petogodišnji period, kao i procentualni iznos pojedinačnih troškova u ukupnom budžetu.

Tabela 22. Raspodjela troškova tematskih obasti prema prioritetima i njihov postotak tokom 2024.godine

Tematska oblast	Prioritet 1	Prioritet 2	Prioritet 3	Ukupno	Postotak
Tematska oblast A: Prirodne vrijednosti	1 500,00€	13 300,00€	0,00€	14 800,00€	24,5%

Tematska oblast B: Edukacija i posjećivanje	20 400,00€	13 700,00€	0,00€	34 100,00€	56,5%
Tematska oblast C: Kapaciteti upravljača i saradnja	0,00€	11 500,00€	0,00€	11 500,00€	19%
Ukupno	21 900,00€	38 500,00€	0,00€	60 400,00€	100%
Postotak	36,3%	63,7%	0 %	100%	

Pored navedenih aktivnosti u narednoj tabeli dat je proračun troškova redovnog poslovanja na godišnjem nivou (služba zaštite, zimovnik, registracija, servis i amortizacija) za Park prirode Katič:

Tabela 23. Godišnji režijski troškovi redovnog poslovanja Parka prirode Katič

Trošak	Jedinica mjere	Jedinična cijena (u EUR)	Ukupno	
Služba zaštite		*vrijednosti su u bruto iznosu		
Upravljač – rukovodilac (12 mjeseci) (1/3)	1	1 800,00€	7.200,00€	
Izvršioci na poslovima zaštite (12 mjeseci)	3	870,00€	31.320,00€	
Troškovi prevoza	3	60,00€	2.160,00€	
Zimovnik (1/3)	godišnje	2 500,00€	835,00€	
Registracija (1/3)	godišnje	2 000,00€	667,00€	
Servis (1/3)	godišnje	4 000,00€	1.334,00€	
Amortizacija (1/3)	godišnje	21 150,00€	7.050,00€	
Troškovi goriva (1/3)	godišnje	30 000,00€	10 000,00€	
		UKUPNO	60 566,00€	

Planiran je jedan rukovodilac i po tri zaštitara za svako od 3 zaštićena područja. Zajednički troškovi za sva tri zaštićena morska područja (zarada rukovodioca, zimovnik za plovilo, registracija plovila, servis, amortizacija plovila i troškovi goriva) su podijeljeni srazmjerno broju morskih zaštićenih područja, pa se shodno navedenom, u planiranim rashodima svakog područja prikazuje 1/3 navedenih troškova.

4. SMJERNICE ZA SPROVOĐENJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI

Shodno tematskim oblastima definisanim u Planu aktivnosti upravljanja, daju se sljedeće smjernice za sprovođenje Godišnjeg programa upravljanja Parkom prirode Katič tokom 2024. godine

1. Prirodne vrijednosti

- Upravljač će prikupljati relevantne dostupne podatke o monitoringu stanja morske sredine, koji sprovodi AZŽS za predhodne 3 godine, kao i dostupne podatke o invazivnim morskim vrstama, morskim pticama i speleološkim objektama na području Parka prirode Katič, od relevantnih naučnih i drugih institucija, te nevladinih organizacija, udruženja ribara i ronilačkih klubova. Takođe, evidnetiraće se pojavljivanje zaštićenih vrsta riba, morskih gmizavaca i sisara primjenom dostupnih i adekvatnih tehnologija, te koristeći sve sakupljenje podatke unaprijediti postojeću bazu podataka o Parku prirode Katič.
- Kontrola sidrenja i nedozvoljenih aktivnosti u zaštićenom području, konkretno u Zoni II, će se sprovoditi preko nadzornih kamera, kao i alarmima dobijenim od strane partnerskih institucija čija je nadležnost nadzor mora, a čija je svrha da se obezbijedi očuvanje naselja morske trave (*Posidonia oceanica*).
- Upravljač će zajedno sa ostalim nadležnim opštinskim službama učestvovati u realizaciji Programa monitoringa otpada te podržati i sprovoditi akcije uklanjanja otpada iz zaštićenog područja uključujući morski, kopneni dio, kao i speleološke objekte Parka, a sve prema svojim potrebama i mogućnostima .
- Upravljač će podsticati sektor ribarstva vezano za sprovođenje monitoringa ribljih zajednica na području Platamuna. Takođe, pratice se stanje ribljeg fonda, te napraviti evidencije o ribarskim aktivnostima. Isto tako, Upravljač će evidentirati pojavljivanje zaštićenih vrsta sa evidencijom relevantnih podataka, što će biti urađeno kroz saradnju sa svim korisnicima prostora područja Parka.
- Upravljač će u saradnji sa relevantnim institucijama pokrenuti praćenje stanja Kernje (*Epinephelus marginatus*) na

području Parka prirode Katič tokom 2024. godine.

- U saradnji sa nadležnim institucijama uspostaviće se baza podataka u kojoj će se evidnetirati ribarske aktivnosti na području Parka prirode Katič (broj brodova, kontrola dozvola, kontrola ulova i sl).
- U saradnji sa Institutom za biologiju mora, tokom 2024. godine sprovešće se inventarizacija vrste *Pinna nobilis* i na osnovu rezultata inicirati revizija statusa ove vrste.
- Na osnovu podataka iz Programa sanitarnog kvalieta morske vode na lokacijama u okruženju Parka prirode Katič koji Upravljač sprovodi svake ljetne sezone, pratiće se čovjekov uticaj na ekosistem PP Katič.
- Od strane Upravljača izvršiće se revizija nekoliko važnih dokumenata, kao što je Atlas crnogorskih plaža i kupališta u cilju prepoznavanja kupališta koja se nalaze u zaštićenom području Parka prirode Katič, te revidovati ugovore sa postojećim zakupcima u cilju prepoznavanja mjera zaštite životne sredine.
- Kroz saradnju sa nadležnim organima revidovaće se Program privremenih objekata u zoni morskog dobra, uvažavajući ograničenja aktivnosti za zonu zaštite III stepena, a samim tim i ugovori sa zakupcima kupališta kako bi se adekvatno sprovele sve mjere zaštite.
- Upravljač će obezbijediti intenzivnu saradnju sa UIP u cilju kontrole predviđenih mjera zaštite životne sredine u prostoru Parka prirode Katič.

2. *Edukacija i posjećivanje*

- Za potrebe postavljanja i mogućnosti redovnog održavanja informativnih tabli, mapiraće se lokacije od strane Upravljača, a za izradu istih koristiti materijale otporne na meteorološke uslove.
- Sadržaj promocije i interaktivni komunikacijski alati na posebnoj web stranici za Park prirode Katič i poseban profili na društvenim mrežama, biće prilagođeni različitim dobним i interesnim skupovima. Ove stranice će biti razvijene u okviru postojećih društvenih mreža i zvanične web stranice JPMDCG.
- Za ovu godinu se očekuje uspostavljanje i održavanje Dana PP Katič, čija je svrha unapređenje promocije ovog područja kroz socijalne interakcije i informisanje javnosti o značaju očuvanja biodiverziteta i morskog ekosistema Katiča.
- U cilju dalje promocije, biće izrađen foto i video materijal sa motivima područja PP "Katič" kao i promotivno-edukativni materijal o vrijednostima ovog područja. Audio-video snimanja u komercijalnu svrhu obavljaju se samo uz prethodno odobrenje i ugovor sa Upravljačem, koji prati snimanje i može tražiti i naknadu zbog nadzora. Izvođač snimanja ne smije snimanja izvoditi na način koji je štetan za prirodu.
- Upravljač će inicirati učešće u TV i radioemisijama koje imaju za cilj informisanje javnosti o značaju i zaštiti PP Katič, a isto tako i uspostaviti saradnju sa osnovnim i srednjim školama u cilju sprovođenja edukativnih aktivnosti za učenike, kreiranja programa posjećivanja i ostalih edukativnih programa. U tom smislu, Upravljač će kontinuirano saradivati sa Nacionalnom i lokalnim turističkim organizacijama na aktivnostima promocije prirodne i kulturne baštine, te očuvanje tradicionalnog nasleđa Parka na lokalnom, nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou. U cilju ocjene sprovođenja ovih programa, upravljač će osmisliti i sporovoditi ankete po pitanju stepena zadovoljstva posjetilaca boravkom u Parku prirode Katič.
- Upravljač će izraditi Analizu mogućnosti uspostavljanja zona ronjenja i definisati kriterijume za korisnike, u cilju omogućavanja ove vrste turističke aktivnosti.
- Radi pružanja informacija i unapređenja uslova poravka posjetoca, Upravljač će uspostaviti info punkt na adekvatnoj lokaciji na području Paka prirode Katič, obnoviti staru i postaviti novu infrastrukturu za posjetioce duž šetališni staza.
- U cilju kontrolisanja sidrenja na području morskog dijela Parka, upravljač će izraditi Plan postavljanja sidrišta sa definisanim zonama na prostoru PP Katič

3. *Kapaciteti upravljača i saradnja*

- Upravljač će inicirati i učestvovati na nacionalni mi međunarodnim radionicama, obukama i sastancima sa temom upravljanja morskim zaštićenim područjima, te organizovati i učestvovati na obukama za korišćenje i rad u GIS bazama podataka, te obuku za korišćenje drona kako bi zaposleni imali adekvatan nivo znanja upravljanja ovim podacima i koristili ih za monitoring, kontrolu, i saradnju sa naučno-istraživačkim institucijama.
- Upravljač će obezbijediti eko bove za sidrenje plovila na definisanim područjima.

- Kao primjer dobre prakse uključivanja zainteresovanih strana u upravljanje morskim zaštićenim područjima, Upravljač će formirati savjetodavno tijelo za Park prirode Katič
- Upravljač će pokazati interes za učestvovanje u postupcima donošenja zakonskih i podzakonskih akata, te planskih dokumenata relevantnih za morska zaštićena područja. Takođe iniciraće se prepoznavanje upravljača kao aktera u radu komisija i radnih tijela koje donose odluke u vezi sa zaštićenim područjem.
- U toku ove godine realizacije Programa upravljanja, upravljač će održavati učlanjenje JPMDCG u relevantnim međunarodim organizacijama.
- Od posebne važnosti za cjelokupno uže i šire područje Parka prirode Katič, biće iniciranje saradnje sa Opština Budva i Bar u cilju izrade Plana zaštite od požara.

Kao što je poznato, glavni nosilac i inicijator navedenih aktivnosti u Parku prirode Katič je upravljač - Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (JPMDCG), koji će određen dio aktivnosti sprovoditi uz pomoć sopstvenog kadra, dok će aktivnosti koje zahtijevaju stručnu i operativnu saradnju biti izvršene u skladu sa sporazumima sa relevantnim naučnim i stručnim institucijama i organizacijama. Ove organizacije su: Institut za biologiju mora, Agencija za zaštitu životne sredine, Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava policije, resorna ministarstva, lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi zaštićeno područje, obrazovne institucije, kao i ostali partneri.

Za potrebe redovne kontrole, Upravljač će obezbijediti i održavati dodatno plovilo za vršenje praćenja i kontrole zaštićenog područja sa morske strane, a isto tako i dron sa kamerom za područje Parka, za čije korišćenje će obezbijediti i obuku zaposlenima. Upravljač će podsticati sprovođenje istraživanja u naučne svrhe i edukativne svrhe te razvijati saradnju sa stručnim i akademskim institucijama koje vrše naučna istraživanja i monitoring u oblasti biologije, ekologije, životne sredine, geologije i ostalih prirodnih nauka relevantnih za ovu tematiku. Takođe će učestvovati na nacionalnim i međunarodnim radionicama, te organizovati posjete drugim zaštićenim područjima u moru sa ciljem razmjene iskustva. Upravljač će sprovoditi i posebne obuke za zaposlene u čijoj je nadležnosti upravljanje i praćenje zaštićenog područja Parka prirode Katič, s tim da će u adekvatno vrijeme organizovati interno obučavanje na određene teme od značaja za integritet ovog područja.

U cilju postizanja veće efikasnosti, Upravljač će inicirati formiranje savjetodavnog tijela koji će obuhvatiti sve zainteresovane strane i ključne korisnike područja Katič, a čiji će zadatak biti usklađivanje zajedničkih aktivnosti i procesa donošenja odluka od značaja za zaštićeno područje, diskusija o novim inicijativama i prijedlozima za unapređenje područja, o pozitivnim i negativnim efektima sprovedenih aktivnosti i ostalo. Ovim savjetodavnim tijelima će predsjedavati Upravljač, a sastajeće se povodom zajedničkih aktivnosti i dešavanja na Parku prirode onako kako je predviđeno ovim Programom upravljanja. Pored relevantnih institucionalnih partnera iz javnog sektora, u savjetodavno tijelo biće uključeno lokalno stanovništvo, mjesne zajednice, škole i obrazovne institucije, razna udruženja npr. ribara, sportskih ribolovaca, ronilaca, turističkih agencija, itd.

U validaciji popisanih aktivnosti koristiće se indikatori praćenja realizacije ciljeva koji uglavnom obuhvataju numeričke kriterijume, a verifikovani su sljedećim izvještajima i dokumentacijom: Izvještajem o stanju, Planom kontrole, službenim zabilješkama, dnevnikom o terenskom radu Službe za kontrolu, Izvještajem o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja, brojem sastanaka i dopisa, brojem zajedničkih kontrola, efikasnom i multimedijalnom bazom podataka, brojem učešća na TV i radioemisijama, brojem anketa, brojem edukativnih aktivnosti i radionica, brojem publikacija, brojem realizovanih akcija obilježavanja, profilima na društvenim mrežama itd. Kompletan pregled planiranih aktivnosti po tematskim jedinicama, ciljevima, indikatorima i perioda realizacije dat je u tabelama u prethodnoj sekciji.

5. LITERATURA

1. Agencija za zaštitu životne sredine (2021): Studija zaštite za zaštićeno područje Katič, Podgorica
2. Odluka o proglašenju zaštićenog područja Park prirode Katič (Sl. list CG, 13/21) od 16. 09.2021. godine
3. Zakon o zaštiti prirode (Sl. list CG, 54/16 i 018/19)
4. Zakon o morskom dobru (Sl. list RCG, 14/92, 59/92, 27/94, 51/08, 21/09, 73/10, 40/11)
5. Zakon o zaštiti kulturnih dobara (Sl. list CG, 49/10)
6. Zakon o morskom ribarstvu i marikulturi (Sl. list RCG, 56/09 i 47/15)
7. Zakon o stranim i invazivnim stranim vrstama biljaka, životinja i gljiva (Sl. list CG, 18/19)
8. Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl. list CG, 64/17, 44/18, 63/18,11/19, 82/20)
9. Zakon o vodama (Sl. list CG, 64/17, 44/18, 63/18,11/19, 82/20)
10. Zakon o komunalnim djelatnostima (Sl. list CG, 55/16, 74/16, 2/18, 66/19)
11. Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe (Sl. list CG, 62/13, 6/14, 47/15, 71/17, 34/19, 77/20)
12. Zakon o inspekcijskom nadzoru (Sl. list RCG, 39/03; Sl. list CG, 76/09, 57/11, 18/14, 11/15, 52/16),
13. Zakonu o zaštiti mora od zagađivanja sa plovnih objekata (Sl. list CG, 20/11, 26/11, 27/14)
14. Naredba o lovostaju uzrasnih klasa riba i drugih morskih organizama (Sl. list CG, 26/15)
15. Prostorni plan područja posebne namjene za obalno područje (Sl. list CG, 56/18)
16. Nacionalna Strategija biodiverziteta sa Akcionim planom za period 2010-2015. godine
17. Druga nacionalna strategija biodiverziteta sa akcionim planom (2016-2020)
18. Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine
19. Nacionalna strategija integralnog upravljanja obalnim područjem Crne Gore (2015)